

ÜRO Julgeolekunõukogu mitteametlik istung

„Küberruumi stabiilsus, konfliktide ennetamine ja suutlikkuse suurendamine“

22. mai 2020

Ekstsellentsid, austatud kõnelejad ja külalised, daamid ja härrad!

On suur au tervitada teid sellel ÜRO Julgeolekunõukogu mitteametlikul istungil ning pöörduda teie poole Eesti pealinnast Tallinnast.

Meil on õnne, et saame selle kohtumise korraldada. Ülemaailmse kogukonnana on paljudel meist olnud raske leida viise, kuidas videokonverentside, -kõnede ja teiste digitaalsete vahendite abil kolleegide, sõprade ja pereliikmetega ühendust pidada.

Eesti jaoks on pandeemia meie niigi digitaliseerunud elus toonud kaasa arengu. Minu valitsus töötab juba ennegi paberivabalt ja nüüd oleme õppinud virtuaalselt veelgi tihedamaid sidemeid looma.

Olen tänulik kõigile arstidele, õdedele ja teistele meditsiinitöötajaile, kes on mitmesuguste digitaaltehnikate abil pidanud võimalikult paljude patsientidega kaugkonsultatsioone. Rahvatervisealase hädaolukorra ajal ei pidanud patsiendid retseptide saamiseks arsti vastuvõtule minema, sest Eestis väljastatakse enam kui 95% retseptidest interneti teel.

Ja kuigi koolimajad olid kinni, jätkasid minu lapsed õppimist meie e-kooli platvormi kaudu, nii et viimasel paaril kuul kulgesid kõik tunnid sujuvalt.

Kui meil ei oleks võimalik toetuda digitaalsetele platvormidele ja nutikatele tehnoloogilistele lahendustele, ei saaks me kanda hoolt selle eest, et riigid, elutähtsate teenuste osutajad või rahvusvahelised organisatsioonid jätkavad oma ülesannete täitmist.

Ja me ei oleks saanud täna kohtuda.

Mul on hea meel avada tänane virtuaalne arutelu teemal, mis on südamelähedane kõigile eestlasele, aga ka kõigile maailma veebikodanikele. Täna peame esimest korda ÜRO Julgeolekunõukogu liikmetega kohtumise, mis on täielikult pühendatud küberruumi stabiilsusele ja sellele, kuidas edendada riikide vastutustundlikku käitumist küberruumis.

Lugupeetud osalejad!

COVID19 kriis on küberturvalisuse seisukohast avaldanud veelgi suuremat survet meie elutähtsatele teenustele. Paljud meie igapäevased toimingud ja tegevused on viidud üle interneti. Seetõttu on vajadus turvalise ja toimiva küberruumi järele tungivam kui kunagi varem.

Eesti ühineb nendega, kes mõistavad jõuliselt hukka küberründed haiglate, meditsiiniteadusasutuste ja muu elutähtsa taristu vastu, eriti praeguse ülemaailmse pandeemia ajal. Need rünnakud on vastuvõetamatud. Oluline on võtta süüdlased nende käitumise eest vastutusele.

Seetõttu toetamegi jõuliselt küberruumi raamistiku rakendamist, et kindlustada kaitstud ja toimiv küberruum.

Lubage mul tuua küberruumi kaitsmise juures välja kolm olulist elementi.

Esiteks on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmesriigid juba ammu kokku leppinud, et kehtivat rahvusvahelist õigust kohaldatakse ka küberruumile. Oleme veendunud, et kehtiv rahvusvaheline

õigus sisaldab valdkonnast sõltumata igakülgseid suuniseid riikide käitumise kohta. Selle lihtsa põhimõtte järgi toimides saab riikide käitumine küberruumis muutuda läbipaistvamaks ja ennustatavamaks.

Teiseks leiab Eesti, et küberstabiilsuse võrgustik ja konfliktide ennetamine on kehtiva rahvusvahelise õiguse, riikide vastutustundlikku käitumist käsitlevate vabatahtlike normide ja usaldust suurendavate meetmetega juba sätestatud. Nüüd on vaja seda võrgustikku jõustada. Piirkondlikud jõupingutused on hädavajalikud konfliktide ennetamiseks ning läbipaistvuse ja ennustatavuse suurendamiseks.

Eesti kolmas põhimõte on pöörata küberruumi stabiilsuse edendamisel tähelepanu suutlikkuse suurendamisele.

Küberohtude tõrjumise võimes on maailmas riikide vahel tohutud erinevused. Siin lasub meil kõigil kohus rakendada oma teadmisi ja vahendeid. Viimase kümne aasta jooksul on Eesti jaganud paljude partnerriikidega Aasias, Aafrikas ja Lääne-Ameerikas oma parimaid tavasid e-valitsemise arendamisel ja küberkerksuse suurendamisel. Ülemaailmse pandeemia ajal on veelgi olulisem suurendada teadlikkust küberohtudest ja jagada parimaid tavasid. Samuti oleks hädavajalik tunnustada erasektori rolli küberkerksuse tagamisel.

Daamid ja härrad!

Eesti toetab jätkuvalt avatud, vaba ja stabiilset küberruumi, kus kehtib täielikult õigusriigi põhimõte ning austatakse inimõigusi ja põhivabadusi. Kogeneme täna – küll digitaalselt – otsustaval hetkel. Avatud ja turvalise küberruumi hoidmine on meie ühine kohus – mitte ainult praeguse kriisi ajal, vaid ka kaua pärast seda.

Täna teid!